

FINANCIEEL JAARRAPPORT 2016

VAN STICHTING PHYSICA

TE AMSTERDAM

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
ACCOUNTANTSVERSLAG	
Algemeen	1
BESTUURSVERSLAG	
Bestuursverslag	3
JAARREKENING	
Balans per 31 december 2016	5
Staat van baten en lasten over 2016	7
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	8
Toelichting op de balans	9
Toelichting op de staat van baten en lasten	12
OVERIGE GEGEVENS	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	17

ALGEMEEN

Oprichting stichting

Stichting Physica is op 24 december 1948 opgericht. De statutaire vestigingsplaats is Amsterdam.

Statutaire doel van de stichting

De stichting stelt zich ten doel de bevordering van de belangen van de natuurkunde door het instellen en beheren van fondsen ten behoeve van de uitgave en de verspreiding van wetenschappelijke tijdschriften en publicaties op fysisch en verwant gebied, als ook ten behoeve van andere uitingen van het wetenschappelijk natuurkundig leven.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest en zijn graag bereid nadere toelichtingen te verstrekken.

Nieuwegein, 1 november 2017

HLB Blömer accountants en adviseurs B.V.

Drs. J.N. Witteveen RA

STICHTING PHYSICA

(opgericht 24 december 1948)

Jaarverslag 2016 - Stichting Physica

De Stichting Physica is een stichting zonder winstoogmerk en heeft als doel de bevordering van de belangen van de natuurkunde in Nederland. Zij doet dat door:

- het instellen en beheren van fondsen ten behoeve van de uitgave en de verspreiding van wetenschappelijke tijdschriften en publicaties op fysisch en verwant gebied;
- subsidiëring van de Nederlandse Natuurkundige Vereniging (NNV) zodat deze haar werk ten behoeve van de bevordering van de natuurkunde kan uitvoeren;
- subsidiëring van andere activiteiten die het bevorderen van de natuurkunde dienen;
- het instellen en ondersteunen van bijzondere leerstoelen voor hoogleraren aan Nederlandse universiteiten;
- het toekennen, samen met de Nederlandse Natuurkundige Vereniging van de Physicaprijs aan een uitmuntend natuurkundige.

Dit jaarverslag geeft een overzicht van hetgeen in 2016 door Stichting Physica is gedaan.

Samenstelling bestuur

Het AB vergadert twee maal per jaar, in 2016 waren er bestuursvergaderingen op 17 mei en 6 december. Het DB heeft geregeld contact via de email.

Het algemeen bestuur kende in 2016 twee bestuurswisselingen. Marileen Dogterom is in december opgevolgd door Jennifer Herek. Adriaan Klinkenberg volgde in mei 2016 Charon Duermeijer op, hij is voortaan het bestuurslid van Stichting Physica namens Elsevier bv. Charon Duermeijer is gedurende vele jaren (10) bestuurslid geweest en heeft afscheid genomen omdat zij binnen Elsevier een andere functie gaat bekleden. De termijn van secretaris Deniz van Heijnsbergen loopt eind 2016 af, hij heeft zich echter herkiesbaar gesteld. Het bestuur is zeer blij met het feit dat Deniz van Heijnsbergen nog een termijn beschikbaar is. Stichting FOM houdt per 1-1-2017 op te bestaan, omdat de stichting op wordt genomen in NWO. Dat betekent dat ook de vertegenwoordiging van Stichting FOM in het Physicabestuur nader moet worden bekeken, zodra duidelijk is hoe de nieuwe organisatie er uit gaat zien.

Ondersteuning bestuur

Ook in 2016 werd het bestuur van Stichting Physica ondersteund door het NNV-bureau. Op deze manier worden de taken van het DB verlicht. Het centrale emailadres is info@physica.nl. De ondersteuning door het NNV-bureau bestaat bijvoorbeeld uit:

- beheer info@physica.nl en doorsturen van informatie;
- beheer www.physica.nl;
- opstellen jaarverslagen, brieven, agenda's en notulen;
- vastleggen van data voor vergaderingen;
- bijhouden archief (papier en digitaal);
- aanleveren informatie aan accountant.

Physicaprijs

De voorzitters van de NNV en van Stichting Physica hebben de Physicaprijs 2016 toegekend aan Prof.dr. Michel Orrit (UL) vanwege zijn baanbrekende werk op het gebied van de één-molecuul-spectroscopie. Michel Orrit realiseerde zich midden jaren 80 van de vorige eeuw dat optische detectie van één enkel molecuul mogelijk zou moeten zijn. In 1990 was hij de eerste die inderdaad het fluorescentiesignaal van een enkel molecuul waarnam en op elegante en ondubbelzinnige wijze liet zien dat het optische signaal inderdaad van één

Ook de inkomsten uit dit vermogen worden ingezet voor de doelstellingen van de Stichting. Het vermogen van de Stichting is verdeeld over aandelen, alternatieve beleggingen (indirect og), obligaties en liquiditeiten (spaarrekeningen), waarbij de penningmeester wordt geadviseerd door adviseurs van de bank. Volgens het beleggingsstatuut hanteert de stichting een matig defensief profiel. Als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) is de Stichting Physica een vermogensfonds. Dat wil zeggen dat de Stichting niet actief geld of goederen werft en haar vermogen of de opbrengsten van dat vermogen aan haar doelstellingen besteedt.

Vooruitzichten voor 2017

Het is de bedoeling dat in 2017 op dezelfde manier zal worden gewerkt.

Het bestuur van Stichting Physica
20 juni 2017

Prof. dr. P.J.G. Mulders
Penningmeester

Prof. dr. J. Knoester
Voorzitter

Dr. J.D. van Heijnsbergen
Secretaris

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2016

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Financiële vaste activa		
Overige effecten	.....2.323.713	.....2.059.366
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Overige vorderingen en overlopende activa	.....159.423	.....160.390
Liquide middelen	.....1.035.764	.....1.238.476
TOTAAL ACTIVA	<u>3.518.900</u>	<u>3.458.232</u>

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
PASSIVA		
Stichtingsvermogen		
Overige reserve	.....3.363.000	.....3.285.480
Kortlopende schulden		
Leerstoelen	-	4.137
Nog te betalen subsidies	150.500	163.215
Overige schulden en overlopende passiva	<u>5.400</u>	<u>5.400</u>
	.....155.900	.....172.752
TOTAAL PASSIVA	<u><u>3.518.900</u></u>	<u><u>3.458.232</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€
Baten	136.217	135.000	135.810
Lasten			
Reguliere subsidies	112.000	112.000	112.000
Leerstoelen	918	10.000	9.066
Incidentele subsidies	35.685	55.000	57.814
Overige kosten	16.592	14.500	12.627
Som der bedrijfslasten	<u>165.195</u>	<u>191.500</u>	<u>191.507</u>
Bedrijfsresultaat	-28.978	-56.500	-55.697
Koersresultaat	45.300	-	81.900
Rente- en dividendbaten	75.677	70.000	75.068
Rentelasten en soortgelijke kosten	-14.479	-12.500	-12.457
Financiële baten en lasten	<u>106.498</u>	<u>57.500</u>	<u>144.511</u>
Netto resultaat	<u>77.520</u>	<u>1.000</u>	<u>88.814</u>
Resultaatbestemming			
Overige reserve	<u>77.520</u>		<u>88.814</u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJK) C1 Kleine Organisaties zonder winststreven.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, welke bij benadering gelijk is aan de nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Financiële vaste activa

De overige financiële vaste activa (waaronder beleggingen in obligaties en staatsleningen) die bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de stichting duurzaam te dienen, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde, doch maximaal a pari.

Beleggingsportefeuilles in aandelen worden gewaardeerd tegen beurskoers op balansdatum.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verstrekte subsidies

Subsidieverplichtingen worden geheel ten laste gebracht van het boekjaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de subsidieontvanger is medegedeeld, ongeacht in welke boekjaar de subsidie wordt uitgekeerd. Daarbij is bepalend of de ontvangende partij recht kan doen gelden op een bepaald bedrag.

TOELICHTING OP DE BALANS

VASTE ACTIVA

Financiële vaste activa

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Overige effecten		
Obligaties en staatsleningen	487.936	310.834
Beleggingsportefeuilles in aandelen	<u>1.835.777</u>	<u>1.748.532</u>
	<u>2.323.713</u>	<u>2.059.366</u>

Overige effecten

	Verkrijgings- prijs	Beurswaarde	Balanswaarde	Balanswaarde
	31 december	31 december	31 december	31 december
	2016	2016	2016	2015
	€	€	€	€
Obligaties en staatsleningen	-	487.936	-	-
Beleggingsportefeuilles in aandelen	-	1.835.777	-	-
22.690 7,5% Nederland 93/23	21.452	-	-	21.452
255.000 4,26% Aegon 96/perp.	120.921	-	89.736	91.183
200.000 2,5% Shell International 14/26	222.980	-	200.000	-
100.000 4,375% NL Waters 08/18	101.450	-	100.000	100.000
100.000 3,875% World Bank 09/19	98.200	-	98.200	98.200
1.147 stuks Rodamco Continental Europe	-	-	260.082	268.856
23.992,6563 stuks Robeco	-	-	886.769	1.272.235
8.000,0000 stuks Anteil Ishares	-	-	224.160	207.440
4.700,000 stuks Vanguard World	-	-	224.801	-
2,000 stukts Northern Trust World	-	-	239.965	-
	<u>565.003</u>	<u>2.323.713</u>	<u>2.323.713</u>	<u>2.059.366</u>

De beleggingen in obligaties en staatsleningen zijn in de balans gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs danwel lagere beurswaarde per 31 december 2016, doch maximaal a pari. De aandelen Robeco en Rodamco zijn gewaardeerd tegen de beurskoers per 31 december 2016.

Gebaseerd op deze waarderingsgrondslagen kan het koersresultaat en het verloop van de effecten als volgt worden weergegeven:

Balanswaarde beleggingen 31 december 2015	2.059.366
Bij: herbelegde dividenden cq. stockdividend en aankoop	673.972
Af: verkopen/uitloten effecten	<u>-454.925</u>
	2.278.413
Balanswaarde beleggingen 31 december 2016	<u>-2.323.713</u>
Koersresultaat in de staat van baten en lasten (negatief zijn baten, positief zijn lasten)	<u><u>-45.300</u></u>

Ultimo 2016 is de beurswaarde van de beleggingen € 45.480 hoger dan de balanswaarde.

VLOTTENDE ACTIVA

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Overige vorderingen en overlopende activa		
Elsevier Science Publishers (Royalties)	136.217	135.810
Te vorderen rente	18.733	20.356
Dividendbelasting	<u>4.473</u>	<u>4.224</u>
	<u>159.423</u>	<u>160.390</u>
	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Liquide middelen		
ABN AMRO	987.110	1.009.040
ING	<u>48.654</u>	<u>229.436</u>
	<u>1.035.764</u>	<u>1.238.476</u>

PASSIVA

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Overige reserve		
Stand per 1 januari	3.285.480	3.196.666
Uit resultaatverdeling	<u>77.520</u>	<u>88.814</u>
Stand per 31 december	<u><u>3.363.000</u></u>	<u><u>3.285.480</u></u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

Nog te betalen subsidies

Onder de 'nog te betalen subsidies' zijn te betalen posten opgenomen, die ten laste van 2016 of een voorgaand jaar zijn gereserveerd of toegezegd zijn, maar per balansdatum nog niet waren betaald.

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
NNV	132.000	132.000
HiSPARC	10.000	10.000
IJSO 2017	2.500	-
Int. Symposium ISMB	1.500	-
CES 2017	1.500	-
EPS conf. CMD-26	1.500	-
Vertaling Russische brieven van Afanassjewa en Ehrenfest	700	2.800
Nanosymposium	400	-
Symposium Quantum Universe 6	400	-
PARS Findings on light	-	5.000
Museum Boerhaave - Einstein & Friends	-	5.000
International Cosmic Ray Conference 2015	-	2.500
International Year of light	-	2.500
Science Symposium	-	2.140
Universiteit Twente Lustrumcongres S.V. Arago	-	1.000
VvTP symposium - Engineering Life	<u>-</u>	<u>275</u>
	<u><u>150.500</u></u>	<u><u>163.215</u></u>
	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Overige schulden en overlopende passiva		
Accountants- en administratiekosten	<u><u>5.400</u></u>	<u><u>5.400</u></u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2016 €	Werkelijk 2015 €
Baten		
Royalties tijdschrift Physica	<u>136.217</u>	<u>135.810</u>

De royalties voor het tijdschrift Physica betreffen vanaf 1 januari 2014 een vaste lumpsum, welke jaarlijks wordt geïndexeerd.

	Werkelijk 2016 €	Werkelijk 2015 €
Reguliere subsidies		
Algemene subsidie NNV	<u>112.000</u>	<u>112.000</u>

Algemene subsidie NNV

Aan de NNV wordt een jaarlijkse forfaitaire subsidie gegeven voor de activiteiten die zij onderneemt ter zake de uitgave van het Nederlands tijdschrift voor Natuurkunde, de voorjaarsvergadering en de uitgave van de NNV-gids. Vanaf 2005 wordt er door Stichting Physica een lumpsum verstrekt. In 2016 is de lumpsum voor 2017 vastgesteld op € 112.000.

Leerstoelen

Onderstaand is een overzicht van de door de stichting ingestelde bijzondere leerstoelen. De instelling van een leerstoel vindt plaats voor een periode van 5 jaar.

Universiteit	Leerstoel	Looptijd
UL	dr. G.T. Barkema	21-03-2011/29-02-2016
UvA	dr. J. Oomens	01-07-2014/30-06-2019
UU	dr. H.P. Kole	01-05-2014/30-04-2019
UvA	dr. B.C.C van der Zwaan	01-05-2014/30-04-2019

Het verantwoorde bedrag van € 918 betreft :

- een declaratie van dr. G.T. Barkema van € 918 voor de vergoeding van hoogleraarschap 2016.

In 2014 is besloten om geen vaste vergoedingen meer uit te keren voor nieuwe hoogleraren, enkel ten behoeve van incidentele kosten.

	Werkelijk 2016	Werkelijk 2015
	€	€
Incidentele subsidies		
Incidentele subsidie NNV	20.000	20.000
Jong Talent Aanmoedigingsprijs	4.000	4.000
Stichting Natuurkunde Olympiade	3.300	3.300
Physicalezing/-prijs	2.500	2.500
IJSO 2017	2.500	-
CES 2017	1.500	-
EPS conf. CMD-26	1.500	-
Int. Conference CMDS	1.500	-
Int. Symposium ISMB	1.500	-
PION	1.000	-
Symposium Quantum Universe 6	400	-
Nanosymposium	400	-
Publicatie van de Collected papers of Frits Zernike	-	4.445
HiSPARC	-	10.000
PARS Findings on light	-	2.500
Museum Boerhaave - Einstein & Friends	-	5.000
Science Symposium	-	2.140
Universiteit Twente Lustrumcongres S.V. Arago	-	1.000
Vertaling Russische brieven van Afanassjewa en Ehrenfest	-	2.800
Tulip Summer School	-	2.500
Vrijval subsidies voorgaande jaren	-4.415	-2.371
	<u>35.685</u>	<u>57.814</u>

Incidentele subsidie NNV

Stichting Physica heeft een bijdrage in de kosten van € 20.000 toegezegd aan NNV ten behoeve van het realiseren van een Dutch Journal of Physics 2017.

Jong Talent Aanmoedigingsprijs

Stichting Physica heeft een bedrag van € 4.000 ter beschikking gesteld voor de Jong Talent Aanmoedigingsprijs.

Stichting Natuurkunde Olympiade

Stichting Physica heeft een bedrag van € 3.300 beschikbaar gesteld voor deelname aan de Natuurkunde Olympiade 2016.

Physicalezing/-prijs

Voor het geven van de Physicalezing 2016 is een geldprijs uitgekeerd van € 2.500.

IJSO 2017

Stichting Physica heeft besloten een garantiesubsidie van € 2.500 toe te kennen ter ondersteuning van de International Junior Science Olympiade 2017.

Radboud Universiteit Nijmegen/CES 2017

Stichting Physica heeft besloten een subsidie toe te kennen van maximaal € 1.500 ter ondersteuning van de 12e International User Meeting en Summer School on Cavity Enhanced Spectroscopy (CES2017).

Rijksuniversiteit Groningen/EPS CMD-26

Stichting Physica heeft besloten een garantiesubsidie van € 1.500 toe te kennen ter ondersteuning van de 26th Conference of the EPS Condensed Matter Division CMD-26.

Rijksuniversiteit Groningen/CMDS 2016

Stichting Physica heeft besloten een garantiesubsidie van € 1.500 toe te kennen ter ondersteuning van de internationale conferentie Coherent Multidimensional Spectroscopy (CMDS) 2016.

Radboud Universiteit Nijmegen/ISMB 2017

Stichting Physica heeft besloten een garantiesubsidie van € 1.500 toe te kennen ter ondersteuning van het Internationaal Symposium on Molecular Beams in 2017 (ISMB).

PION 2016

Stichting Physica heeft besloten een subsidie toe te kennen van € 1.000 aan PION ter ondersteuning van het Project Interuniversitaire Olympiade Natuurkunde 2016 en 2017.

Rijksuniversiteit Groningen/QU6

Stichting Physica heeft besloten een garantiesubsidie van € 400 toe te kennen ter ondersteuning van het Quantum Universe 6 Symposium.

Rijksuniversiteit Groningen/Nanosymposium

Stichting Physica heeft besloten om een garantiesubsidie van € 400 toe te kennen ter ondersteuning van het Nanosymposium.

Vrijval subsidies voorgaande jaren

Er zijn subsidies vrijgevallen welke in voorgaande jaren waren toegekend. Dit betreft:

- een garantiesubsidie voor het VvTP-symposium Engineering Life van € 275 welke volledig is vrijgevallen.
- een subsidie voor Stichting International Year of Light van € 2.500 is vrijgevallen voor een bedrag van € 1.500.
- een vrijval van € 2.500 inzake International Cosmic Ray Conference 2015.
- een vrijval van € 140 inzake Science Symposium.

	Werkelijk 2016	Werkelijk 2015
	€	€
Overige kosten		
Beheer- en bestuurskosten	<u>16.592</u>	<u>12.627</u>

Voor kosten verbonden aan administratie, opstellen jaarstukken, administratieve hulpmiddelen en kosten van bestuursvergaderingen is een bedrag van € 16.592 ten laste van de jaarrekening 2016 gebracht. Hierin zijn met name begrepen de kosten voor uitgevoerde werkzaamheden van de NNV, het opstellen van het financiële jaarverslag en de controle van de jaarrekening door de accountant.

Koersresultaat

De opbrengsten op de Robeco-, Rodamco en Anteil Ishares beleggingsrekeningen (inclusief de ingehouden dividendbelasting) worden eerst verantwoord in de jaarrekening op het moment dat de bedragen declarabel worden. De als voorheffing ingehouden binnenlandse dividendbelasting kan gedeeltelijk teruggevorderd worden. Vandaar de op de balans verantwoorde vordering op de fiscus van € 4.473.

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Stichting Physica

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Physica te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Physica op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RjK C1 “kleine organisaties zonder winst”

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Physica zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RjK C1 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RjK C1. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RjK C1.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de verslaggeving RjK C1 “kleine organisaties zonder winststreven”. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door de directeur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 1 november 2017

HLB Blömer accountants en adviseurs B.V.

Drs. J.N. Witteveen RA